

SUK: *Asrael Symphony*Berlin Comic Opera Orchestra/ Kiril Petrenko
CPO 777 001—60 minutes

Josef Suk's (1874-1935) *Asrael Symphony* is one of the greatest since Dvořák. Most recordings have been by Czech conductors: Talich, Neumann, Belohlavek, Valek, Pešek, and Kubelik. There are also two Russians: Svetlanov and now Petrenko. [Detailed reviews: May/June 1990, Jan/Feb 1992, Sept/Oct 1992, July/Aug 1993, Jan/Feb 1994.]

Suk was devastated by his father-in-law's death (Dvořák) and began writing this five-movement work shortly thereafter in 1904. It is named for Asrael, the angel of death in Muslim theology, who accompanies the dead soul to paradise with stunning bass drum rolls a couple of minutes before the end of I. In 1905, after completing the first three movements, his beloved wife, Otilie, died at age 27. This set him to work even more feverishly on the last two movements, which were completely revised from his original sketches.

Needless to say, the work is dramatic and a touch gloomy, though IV is a gentle portrait of his dead wife. It is a stunning work to hear, though it must be heard repeatedly to fully appreciate it.

I must still claim Libor Pesek's superb Virgin performance as my favorite. It is fairly slow and has wonderful climaxes. Note the stunning drumbeats that accompany Asrael when he appears in I. No other recording is so superb. In its own way, an even finer performance is the one by Vaclav Talich. It is now over 50 years old but it sounds remarkably good in Supraphon's refurbished monaural sound. Kiril Petrenko's new recording is satisfactory but pales in comparison to Pešek, Talich, and Belohlavek. The sound is very good, but his orchestra is not up to the Czech Philharmonic or the Liverpool Philharmonic. Although it is a concert performance, the audience is mostly silent. It does have the finest notes of any CD of this work.

BAUMAN

SVIRIDOV: *Petersburg; 6 Romances*Dmitri Hvorostovsky; Mikhail Arkadiev, p
Delos 3311—63 minutes

Georgi Vasilievich Sviridov (1915-98) is not widely known outside Russia, but his music is widely performed there. He studied piano and composition at the Leningrad Conservatory, where he was a favorite student of Shostakovich, who thought him a genius. The major work on this program, *Petersburg*, occupied Sviridov for 20 years and was finally completed

in 1995 and dedicated to Hvorostovsky and Arkadiev. It consists of nine short poems by Alexander Block written between 1901 and 1914—a period that included the revolution of 1905 and WW I. The work's title refers to the romantic and post-romantic myth of St Petersburg as a dark, ghostly place. Each song in the cycle is a depiction of individual longings and sufferings versus the all-powerful forces of nature and the mighty city. Only one song is in a fast tempo.

The more modest *Six Romances* (1935) are settings of Pushkin poems of nature and love. The decidedly post-Tchaikovsky flavor is a marked contrast to the style of *Petersburg*. Sviridov seems to be making a conscious tribute to his teacher Shostakovich.

I did not find much interest in these works that might explain Sviridov's popularity in Russia. They sound like imitations of established masters without much individuality. Mr Hvorostovsky gives each cycle a performance of eloquence. The baritone is obviously moved by and involved with his material. And the singing purely as singing is beautiful, with the darkly burnished sound he brings to Russian music. He has a considerate accompanist in Arkadiev, who handles his not terribly difficult duties as if he is playing greater music. Excellent notes plus texts and translations. This is primarily for Hvorostovsky fans and lovers of Russian vocal music.

MARK

TAL: *Symphonies 4-6*North German Radio Philharmonic/ Israel Yinon
CPO 999922—62 minutes

This completes CPO's set of the six symphonies by Israeli composer Josef Tal (b 1910). Mark Lehman reviewed the first three last issue. He included background on Tal and a positive evaluation of the performances and sound quality.

The last three symphonies employ a large orchestra, but treat it mostly in sections. Structures are blocky—in effect, a succession of motifs and passages, some related, some not—though the overall mood tends to be consistent. Drama emanates mainly from tutti outbursts, brassy cluster chords, dynamic extremes, long sustained notes and crescendos, and periods of quiet tension. The string writing is full of sharp, upward leaps and swirling passages, and the brass plays a lot of jagged lines and heavy block chords. The woodwinds contribute solos here and there, and Symphonies 4 and 5 use a solo saxophone to subtly jazzy effect. The percussion pounds away freely and often, complete with chimes

and xylophone doodling, though with little real invention. Melody is usually fragmented, with the few longer lines set off from the rest of the structure.

Aside from the clusters and some polytonal webbing in the strings, the harmony is dry and devoid of color. This leads me to recall how once we were told that tonality had reached its limit, and music needed to be freed from keys so composers could experiment and find new expression. Fair enough. Atonality has cleared the way for some great works. But if you toss inspiration and ideas into the sack where you dumped your key signatures, you cross the line between creating a piece of art born of inspiration, and sterile, mechanical effects produced by technique.

It is the latter that has occurred here, and not just with the harmony. These symphonies have intellectual integrity and contain sounds and effects that are interesting for a while. Put them on the soundtrack of a horror film, and you might have something. As absolute music they become frustrating and tedious. Their most salient element is their sonority. How you respond to that will probably determine your impression of them. Mr Lehman reacted more positively than I did to the first three, and I urge you to read his review. I couldn't agree more with his warning that, "Tal isn't going to appeal to [those] who restrict themselves to neoromantics", though I would add neoclassicists, and possibly even those who enjoy an occasional foray into the Second Viennese School and its descendants. If you can, listen to Tal's Third Symphony. How you feel about that piece will give you a good idea as to how you will appreciate these three.

The Fourth contains a good deal of grotesque mocking material, most of it in the high woodwinds and in the slightly tipsy saxophone, who is a yearning voice amid organized chaos. The most impressive passage is a quiet saxophone call that brings out the more sober side of the woodwinds. It is as close to beauty as this piece gets.

The Fifth is the best of the three. It is thicker in texture and angrier, with a net of polytonal strings, more chatter in the woodwinds, some highly intellectualized jazz, a few themes musing about, an occasional foray into development and complexity, and some canonic writing. The central section produces the best writing here. It begins with cello solo, then moves on to percussion, Ivesian flute clusters, and a prominent saxophone. It builds to a kind of loud Sibelian (*Tapiola*) bleakness, with solo tuba, trombones, and eerie upper strings, and a long alto flute solo under the high strings. Later, horn whoops, timpani, and low range,

moaning-type solos lend primeval atmosphere, though the ending is routine Tal.

The Sixth Symphony opens with brass sonorities that remind me of Wallingford Riegger. The tortuous working out of the main angular theme as it wraps itself around swirling strings and raw brass chords is interesting at first, but becomes repetitious and tiresome. A long introspective percussion episode changes the mood, but it too becomes tedious. Soon we're back with the opening material, plus some interplay between high and low strings. An atypical violin solo breaks in, followed by a quasi-jazzy xylophone, muted and open brass, and swirling strings, before a burst of cacophony and a quiet percussion roll end the work.

I cannot help but note the irony that, with traditionalists making a comeback, it is composers like Tal who seem old-fashioned and in a rut. Still, if you buy this recording, you will hear what sounds like definitive performances, played and conducted with strong technical command and conviction, in very good sound. You will also find extensive and admiring notes that read like a technical manual.

HECHT

TCHAIKOVSKY, B: *Sinfonietta; Chamber Symphony; 6 Etudes; The Bells*
Musica Viva Chamber Orchestra/ Alexander Rudin—Hyperion 67413—70 minutes

This superb Russian composer (1925-96) who studied with Miaskovsky and Shostakovich (and wasn't related to Peter Ilyich) has been appearing more and more often on records lately. Recent releases include his Clarinet Concerto and a poignant vocal work called *Signs of the Zodiac* on Northern Flowers 9918 (Mar/Apr 2004), along with two discs of chamber pieces, most notably the magnificent Cello Sonata on Boheme 308272 (Mar/Apr 2004) and the also-magnificent Piano Trio on Boheme 907084 (Nov/Dec 2000).

Boris Tchaikovsky's music is distinguished for its lyricism, craftsmanship, and humane warmth—qualities immediately apparent in the winsome and melodious *Sinfonietta* for Strings from 1953 that leads off this new Hyperion. The *Sinfonietta*'s four movements—Sonatina, Waltz, Variations, and Rondo—brim with delicious melodies deployed with magisterial skill in their contrapuntal elaboration and formal proportions, and glow with an inner sweetness and serenity. This combination of unforgettable themes and relaxed but classic perfection of form leads me to predict that the *Sinfonietta* will be joining the ranks of similar beloved concert staples like the string serenades of Dvořák, Elgar, and Peter Tchaikovsky.

The *Sinfonietta* has been recorded only

A new opus

ISRAEL PHILHARMONIC ORCHESTRA - Zubin Mehta conducting with Florence Quivar, mezzo-soprano (Mann Auditorium, Tel Aviv, January 3). Josef Tal: Symphony No.4 (world premiere); Mahler: "Kindertotenlieder"; Rimsky-Korsakov: "Sheherazade."

IN HIS new symphony, Tal creates the impression of releasing a long sequence of oratorical statements which all combine into a symphony in the true sense of the word, - a combination of sounds. Short, stinging brass motifs appear from all around while pinned against huge figurative clusters. Bustling excitement is everywhere.

This opening section is followed by a contrasting, slow, lyrical, often recitative-like section, mainly in the strings, which eloquently informs us of the composer's state of mind and feelings. This again is followed by another section, the last and also longest which rekindles the excitement and creates a strong rhythmical feeling. The pacing basses almost develop into a march.

Syncoption and counter-rhythms make the music almost dance. Motifs reduced to single notes, come from all corners of the stage which gradually, in combination with noise-producing, figurative clusters, bring the symphony to short, closing big bang.

Tal's score flows with myriads of notes which seem to symbolize his great excitement. This should not, however, create the impression that the symphony is an overstatement, disorganized or uncontrolled. To the contrary, for Tal never loses his natural sense of form.

Actually the form is created by itself out of all the information, the acoustical stimulants and oratorical statements which are in a continuous process of becoming. Emotion and structural sense go hand in hand in creating form. With this fourth symphony, Tal seems to have added an important and convincing opus to his already impressive oeuvre.

Of the rest of the programme there is little to say. Mahler's "Kindertotenlieder" (Songs on the Death of Children) disappointed. Florence Quivar tried hard to create significance but expression, mood and feeling in these songs should be achieved by much simpler means.

Rimsky-Korsakov's "Sheherazade" was so much out of place in this programme of Tal and Mahler that it is almost impossible to assess its performance.

BENJAMIN BAR-AM

קטע
מתוך

20 יום ה', ל' בכסלו
תשמ"ז, 1.1.87

50

יוסף טל, לא נעלב

חנה יודר

בים על אנשים שכאופן מיידי חשוב להם להזמין, אם חושבים אותי למישהו חשוב מבחינה תעמולתית או לא, זה הם צריכים להחליט. אני לא מומחה לזה. לעולם לא הייתי עושה מזה עניין. אני מניח, שבחור"ל זה היה שונה. לא משום ששם הם יותר טובים. זה פשוט עניין של חינוך. כאן מלחמת החיים כליך מוכרי דה על כל אחד ואחד מהם, שאין להם פנאי למחשבה על דברים של נוהג, התינהגות יפה וכיוצא באלה.

נכון, הייתי עם התזמורת מן ההתחלה. אך דברים כאלה קורים במשפחה. את הקרוב ביותר לא רואים. אני בן משפחה. כן בא, לא בא, לא משנה. אם היו מזמינים אותי, הייתי מרגיש חובה בהחלט ללכת, כי אני מרגיש את עצמי כחלק מכל העסק הזה.

אני לא בן עשרים היום וכל כך הרבה דברים כאלה ראיתי. לא מוזמן היו כאן תגיגות של האקדמיה רובין בירוש"ל. כמה פרסומים, כמה נאומים לא נאמו. הייתי אחד מן הראשונים ולא הזמינו אותי.

בסך הכל, אני מעל לדברים כאלה. יותר חשוב לי שינגנו את היצירות שלי ושינגנו אותן טוב."

שבוע היובל החגיגי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית הגיע אמש לסיומו. על הבמה ראינו מצעד של בוכביימוסקיה; בשורות הקהל חובבי מוסיקה מושבעים, ששילמו במיטב כספם כדי להיות חלק מן החגיגה הגדולה, וכן מוזמנים רבים - אנשי ציבור, ממזון וחברה.

בלטו בהערס רבים וטובים מאמני ישראל, מוסיקאים שניגנו עם התזמורת בשנותיה הראשונות, כמו למשל הפסנתרנית פנינה זלצמן, או מלחינים, מן הבכירים שבהם, כמו יוסף טל, שיצירתי תיו מנגונות בקביעות בידי הפילהרמונית בארץ ובסוריה לחור"ל. במוצאי"שבת נתגן התזמורת בניצוחו של זובין מהטה בביצוע בכורה יצירה שזמינה אצל טל, הסימפוניה הרביעית שלו. יוסף טל, כמו חבריו, לא פנה, לא ביקש, לא התלונן. מר טל, לא ראו אותך באירועי התזמורת. האם הזמנת לאירוע בלשה?

"באמת לא הקרשתי לכך שום מחשבה. זה לא מעליב אותי. זה לא דורך על היבלות שלי. אינני יכול להכתוב להם את מי להזמין. לא מזמינים אותי, אז לא. שם יש בלגן כזה, כל כך עטוקים. חוש"

ע
זון
□

18 יום א', ג' בטבת
תשמ"ז, 4.1.87

אמש במוסיקה

ביצוע לוחט ולא מדוייק

הפילהרמונית, קונצרט למנויים מס' 5, מנצח זובין מהטה, סולנית זמרת המצור-סופראן פלורנס קויוואר; בתוכנית: יוסף טל, סימפוניה מס' 4; מאהלר, "שירים על מות ילדים"; רימסקי קורסאקוב, "שחרזאדה"

את הסימפוניה הרביעית, שאותה שמענו אמש בביצוע בכורה, כתב המלחין הירושלמי יוסף טל (יליד 1910), לפי הזמנתה של הפילהרמונית. על אף שמה, הסימפוניה היא יותר קונצרט לתזמורת. טל נותן לכל קבוצת כלים של האנסמבל את ההזדמנות לבטא את האופי שלה, וכך נוצרים קטעים שונים, כל אחד עם האקלים והאווירה הספציפית.

הזמרת האמריקנית פלורנס קויוואר הגישה את "שירים על מות ילדים" בלי הבנה ועם הבעה מאוד וולגארית (מאהלר הרגיש, מעולם לא היה וולגארי). אפילו מבחינה קולית שירתה לא היתה נכונה: ברגיסטר הגבוה קולה רועד, והיא יורדת ברגיסטר הנמוך בקול הזה. זובין מהטה נתן לפואמה הרומנטית "שחרזאדה" של רימסקי קורסאקוב את מלוא קיסמה האגדי, ושמי המזרח ריחפו באוויר. אבל כאן יש להפריד בין פרשנות יפה לנגינה טובה: הקווים הגדולים היו מרשימים מאוד; המנגינות על מלוא ססגוניותן ובשפע של ניואנסים זרמו בשטף. היה זה ביצוע לוחט ואמיתי, אך לא ביצוע מדוייק ומלוטש, וזו נגינה אופיינית של הפילהרמונית עם מהטה.

רות גוטמן בן-צבי

אמש בקונצרט / נתן מישורי

נחת ואי-נחת

11.1.87

ה'תשמ"ז

המנצח זובין מהטה חזרת הסופראן קאתלין באטל בקונצרט הפילהרמונית מס' 5 סדרה א' בהיכל התרבות בתל-אביב. בתכנית: יוסף טל - סימפוניה מס' 4; וילה לובס - "באכיאנה בראזיליירה" מס' 5; מוצארט - "אקטולטאטה יובלאטטה" ק.165; פרוקופייב - סימפוניה מס' 5

בקונצרט הקונצרטים מס' 5, בהם ציינה הפילהרמונית מלאת 25 שנה ל"מכון למוסיקה ישראלית" (בית ההוצאה הממלכתי שלנו), בוצעה, בכבודה עולמית, הרביעית שבסימפוניות מאת יוסף טל (נולד 1910). טל, בכיר מלחיני ישראל, מן הגדולים בהם, נודע בעולם, מסר לפילהרמונית ולנו יצירה סימפונית הראויה לשמה, לשמו ולשם הפילהרמונית, שהומינה (ו) יצירה זו לכבוד יובל 50', אך הצניעה אותה בקונצרטים שלא מן החגיגים, ובחלקם - אף כתחליף.

ביד אמן כושחת וברוח שכולה חיוב, גיבש טל געשים ולחשים של צלילים לאמירות ורמזות, הורמות זו אל זו בהגיגין ובהשראה, ומספרים על עוצמתם של קצבים ומקצבים, על יופיים של קווים מלודיים, ועל עושר המרתק של מירקמים ושל מציגות גנים כלים. טל, שחש היטב את הער תים, את זמן התרחשות היצירה, ואת מועד ביצועה, יצר כאן שיר שבח כפול למוסיקה ולכלי היפה, שפילהרמונית שמו. מהטה הפילהרמונית נענו יפה לאתגרי היצירה. על אחת - צר: אילו הצטיינו הפילהרמונית ומהטה ביזמות ובחומנות, ייתכן שהיינו מאזינים אמש ל"תשיעית" של טל ולא ל"רביעית" בלבד.

אילו בוצעה אמש תוכנית הקונצרט המקורית - היו זוכים המנויים לשמוע את זמרת המצ'רסופראן, פלורנס קויאר, שכולה שפע עצום של קול רגיש, ושקולה, כשיר: מאהלר, בוכה ומטריף, כנגד אחת הטראגריות הקשות ביותר - "מות ילדים", בעוצמה של אמת. אך הפילהרמונית זיכתה את מנוייה בקונצרטים אלה, בשינויים מפליגים ביותר (שוננו שני שלישים מן התוכנית), וללא כל הסבר או התנצלות, החליטה שזה הזמן להופעתה של קאתלין באטל.

כיוון ששמענו מפי באטל צלילי סופראן נפלאים, שכוחם לא בתרועה, אלא בשקט פנימי, בחכיכות כובשת ובחיוך, וכיוון שבשפשוט שירתה יש גדולה, לא היה מקום להצטער על האונה לזמרה שכזאת. אפשר גם היה לשמוח, כי לפחות במקום ה"אראויקה" המובטחת של כטהובן, הגיעה "החמישית" של פרוקופייב ולא "שחרזדה". אך מכאן ועד לנחת ושביעית רצון מן החילופים המופלגים שבתוכנית, מן המבנה הבלתי מספק, ומן החריזה הלא עמוקה אל פרוקופייב (ריכוך וקלילות יותר של תכנים, גוונים וטמפוי, יש כיברת דרך ניכרת.

מעטון

5 - ינואר 1987

מיום

אמש בקונצרט

בסימן צבעי תיזמור

מאת יהודה כהן

אמש בתוכנית השניה לקונצרט החמישי, הגישה התזמורת הפילהרמונית כביצוע בכורה עולמי יצירה שהומינה במיוחד לרגל יובלה, את הסימפוניה הרביעית מאת יוסף טל, שהיא, לדבריו, תגובתו הרגשית לאירועי היובל, והם שקבעו את הרקע שדירבן את דמיונו.

כמו הסימפוניות הקודמות של טל, היא בת פרק אחד בלבד, מעין פואמה שתוכנה אופטימיות ושמחה. נדמה, שבמתכוון ניסח את הסימפוניה בלשון מוסיקלית שיבין הקהל משמיעה ראשונה, וכולט בה התיזמור הרבגוני. הביצוע בניצוח זובין מהטה היה מרתק והקהל קיבל את היצירה באהדה.

הקונצרט היה, בכלל, בסימן צבעי תיזמור. היצירה השניה היתה "שירים על מות ילדים", מאת מאהלר, מפי זמרת המצ'רסופרן, פלורנס קויאר, בעלת הקול החם ותרבות זמרה גבוהה. אמנם אמש, שרה תהילה ברעדוד (טרמולו) שהשפיע לא לטובה על האזמרה (אינטונציה) ובתזמורת הורגשה טיפת עצבנות. בהמשך הביצוע שופר הדבר, והשמעת השיר האחרון היתה ללא דופי.

בסיום, ניגנה התזמורת את הסוויטה הסימפונית "שחרזדה" מאת רימסקי-קורסקוב, שערכה המוסיקלי בתיזמור המקסים בלבד. יש בה הרבה קטעי סולו לכלים שונים, ובעיקר כתוב נושא "שחרזדה" בניסוחים שונים לכינור סולו, שנוגן באורח מבריק בידי הנגן הראשי, אורי פיאנקה. זובין מהטה עיצב את היצירה בתנופה.

L'auditeur de la quatrième série d'abonnements de l'Israel Philharmonic Orchestra devait avoir une éducation musicale électrique et une grande souplesse d'adaptation d'esprit pour jouir des trois oeuvres de facture bien différentes, exécutées sous la direction de Zubin Mehta.

En première audition mondiale nous avons entendu la Quatrième Symphonie de Joseph Tal, qui lui fut commandée par l'I.P.O. à l'occasion de son 50e anniversaire qui a lieu cette année.

L'oeuvre est clairement charpentée pour la plupart à grands traits et fait bien ressortir les différents timbres des instruments de l'orchestre. Elle n'est pas innovatrice, elle est dynamique et puise ses forces et son allant dans les contrastes sonores entre les groupes des archers, les instruments à vent, les batteries et les solistes de la philharmonie.

Il fallait un tournant émotionnel drastique pour se mettre en état d'absorber la seconde oeuvre au programme, les chants tragiques sur la mort des enfants "Kindertotenlieder" sur un texte de F. Ruckert mis en musique par Mahler.

Interprétés avec une grande sensibilité par la célèbre cantatrice américaine Florence Quivar, ces chants quoique écrits pour un homme, sont bien plus bouleversants exécutés par une femme et surtout par cette grande artiste. Un autre bond spirituel s'imposait pour écouter la suite symphonique légère et très connue de Rimsky-Korsakov "Sheherazade".

Elle fut exécutée avec beaucoup de relief et un large éventail de couleurs sonores par Mehta et ses musiciens. Les quelques thèmes écrits pour des solistes de l'orchestre ont été remarquablement joués, notamment par le violoniste Uri Pianka.

5 JAN 1987

מיום

MUSIC
REVIEWS

A new opus

ISRAEL PHILHARMONIC ORCHESTRA - Zubin Mehta conducting with Florence Quivar, mezzo-soprano (Mann Auditorium, Tel Aviv, January 3). Josef Tal: Symphony No.4 (world premiere); Mahler: "Kindertotenlieder"; Rimsky-Korsakov: "Sheherazade."

IN HIS new symphony, Tal creates the impression of releasing a long sequence of oratorical statements which all combine into a symphony in the true sense of the word, - a combination of sounds. Short, stinging brass motifs appear from all around while pinned against huge figurative clusters. Bustling excitement is everywhere.

This opening section is followed by a contrasting, slow, lyrical, often recitative-like section, mainly in the strings, which eloquently informs us of the composer's state of mind and feelings. This again is followed by another section, the last and also longest which rekindles the excitement and creates a strong rhythmical feeling. The pacing basses ~~at~~ most develop into a march.

Syncopation and counter-rhythms make the music almost dance. Motifs reduced to single notes, come from all corners of the stage which gradually, in combination with noise-producing, figurative clusters, bring the symphony to short, closing big bang.

Tal's score flows with myriads of notes which seem to symbolize his great excitement. This should not, however, create the impression that the symphony is an overstatement, disorganized or uncontrolled. To the contrary, for Tal never loses his natural sense of form.

Actually the form is created by itself out of all the information, the acoustical stimulants and oratorical statements which are in a continuous process of becoming. Emotion and structural sense go hand in hand in creating form. With this fourth symphony, Tal seems to have added an important and convincing opus to his already impressive *oeuvre*.

Of the rest of the programme there is little to say. Mahler's "Kindertotenlieder" (Songs on the Death of Children) disappointed. Florence Quivar tried hard to create significance but expression, mood and feeling in these songs should be achieved by much simpler means.

Rimsky-Korsakov's "Sheherazade" was so much out of place in this programme of Tal and Mahler that it is almost impossible to assess its performance.

BENJAMIN BAR-AM

Mahler-Symphonie voll Gefühlswärme

Zweiter Abend vom Israel Philharmonic Orchestra

Der zweite Abend des Israel Philharmonic Orchestra unter Zubin Mehta in der Philharmonie bestätigte den Eindruck des ersten aufs herrlichste, und wieder hatten die Gäste ein Programm höchsten Anspruchs vorzuweisen.

Es war Ehrensache, daß sie die 4. Symphonie ihres Landsmannes Josef Tal mitbrachten, des 77jährigen, erst im vorigen Jahr uraufgeführt. Das 20-Minuten-Stück erwies sich als ein bemerkenswert frisches und eigenwillig-persönliches Werk, das sich lebhaften Bei-

chester großzügig auch noch den sogenannten „Blumine“-Satz beigemischt, ein sieben Minuten langes Andante, von Mahler der Symphonie an zweiter Stelle eingerückt, später aber (zu Recht) ausgesondert.

Auch hier bestätigte sich wieder der erstaunliche Seelen-Elan des Orchesters, der vor allem im vorletzten Satz den Vortrag zu Sublimierungen von außerordentlicher Intensität zu steigern verstand. Das Bewegende: Es geht den Israelis

Von KLAUS GEITEL

fall gewann. Ein stürmischer Gedanke, schlagartig hochbrandend, schwirrt im Orchester auf. Er artikuliert sich immer schärfer in den Blechbläsern, bis ihn eine zweite Episode in den Streichern ablöst. Holzbläser führen einen friedlichen Krieg mit der Harfe.

Tals Stück gleicht einer symphonischen Wanderung von Idee zu Idee, jede einzelne aufgeworfen, sich beim Orchester lieb Kind zu machen und ihm bravouröse Entfaltungsmöglichkeit zuzuschauen. Effektiv geht das entdeckungsfreudig umherschweifende Stück mit einem lang nachhallenden Schlag der Röhrenglocken zu Ende.

Tal bedient sich einer Orchester-Rhetorik, der immer neue Einfälle zufließen und die am Ende ein fesselnd artikuliertes kompositorisches Gewebe knüpft: Ein Konversationsstück für gescheite philharmonische Köpfe. Der 1. Symphonie Mahlers hatten Mehta und sein Or-

Anzeige

BERLIN, BERLIN

ICH UND DIE STADT

Die Ausstellungen im
Martin-Gropius-Bau
Heute bis
22 Uhr geöffnet

gar nicht um die musikalische Selbstgefälligkeit blütenreiner Spiels. Sie visieren etwas Höheres an: Eine Gefühlswärme, wie sie selbst den Instrumentalweltmeister der Luxus-Orchester längst abhanden gekommen ist. Orchesterspiel ist bei ihnen wieder zu gemeinsamer Seelenarbeit geworden. Hinter der Notenwirklichkeit verstehen sie es, die musikalische Wahrheit zu finden, das macht ihnen zur Zeit kein Orchester der Welt mit dieser Intensität nach.